

Asumarea de către client a riscurilor solului și a celor determinate de executarea construcției – cauză exoneratoare de răspundere pentru antreprenor/arhitect

Asist. univ. drd. Codruța E. Mangu

Facultatea de Drept și Științe Administrative
Universitatea de Vest din Timișoara

Abstract: The subject of our paper refers to the theory according to which the building contractor, the architect or other participants in the making of a building are not held liable if the client decides to accept the risks that might appear during the edification of a construction and that, at some point, might cause damages to the client or to other people. Throughout this study we will present the effects of this theory and the requirements that have to be fulfilled in order for this theory to find its application.

Key-words: contract risk, soil risk, general contractor agreement, civil liability.

Ideea asumării riscului solului de către client trebuie cercetată în corelație cu obligația antreprenorului/arhitectului de a efectua studiul prealabil asupra solului, în vederea identificării naturii solului pentru o optimă adaptare a construcției la aceasta.

Este evident că, dacă cei în cauză nu și-au îndeplinit această obligație în mod culpabil, vor fi răspunzători pentru orice prejudicii aduse clientului ca urmare a conduitei lor necorespunzătoare.

Întrebarea care se naște în legătură cu acest subiect este dacă „Este posibilă exonerarea de răspundere a antreprenorului sau a arhitectului în măsura în care clientul își asumă aceste riscuri ale solului și decide continuarea lucrării cu nerespectarea cerințelor impuse de natura solului?”.

În legătură cu această întrebare, parte a literaturii de specialitate¹ și a jurisprudenței² apreciază că o asemenea exonerare nu este posibilă. Rațiunile acestei opinii rezidă în faptul că această răspundere a antreprenorului/arhitectului vizează nu numai ocrotirea clientului, ci și interesele generale, așa încât cauzele de exonerare de răspundere nu pot fi admise³.

¹ Fr. Deak, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, Ed. Actami, București, 1999, p. 332; H. Mazeaud, L. Mazeaud, J. Mazeaud, *Leçons de droit civil. Principaux contrats*, Tomul III, vol. II, ediția a III-a de Michel de Jougla, Ed. Montchrestien, Paris, 1968, p. 576; C. Hamangiu, N. Georgean, *Codul civil adnotat*, vol. Al II-lea, Ed. Librăriei Universala Alcalay & Co, București, 1925, p. 137.

² Curtea de Apel București, S. I, dec. nr. 100/1914, în F. Ciutacu, *Codul civil adnotat*, Regia Autonomă – Monitorul Oficial, București, 2007; Trib. Suprem, s. civ., dec. nr. 374/1974, în *Culegere de decizii*, 1974, p. 81.

³ Fr. Deak, *op. cit.*, p. 332.

În motivarea unei decizii⁴ de speță în acest sens, instanța afirmă că asumarea riscurilor nu poate să vizeze numai viciile aparente deoarece viciile ascunse nu pot fi cunoscute cu prilejul recepției, acestea apărând ulterior.

Altă parte a doctrinei⁵, de origine franceză, cât și a jurisprudenței susține cu convingere că acceptarea riscurilor de către beneficiar se concretizează într-o veritabilă clauză exoneratoare de răspundere pentru antreprenor sau pentru arhitect.

Potrivit acestei ultimii opinii, asumarea riscurilor de către client poate să fie una expresă sau chiar tacită, prin faptul că proprietarul a ignorat atenționările din partea specialiștilor (arhitect, antreprenor etc.) în legătură cu natura solului și a hotărât să continue lucrările, supunând astfel la un risc de prejudiciu atât propria proprietate, cât și proprietățile vecine⁶, în funcție de situația concretă.

Apreciem că această acceptare a riscurilor de către beneficiar va echivala cu o exonerare de răspundere a antreprenorului sau a arhitectului în măsura în care această acceptare a fost realizată sub apanajul îndeplinirii unei condiții speciale în acest sens.

Această condiție specială face referire la conduita antreprenorului sau a arhitectului în legătură cu existența acestor riscuri. Astfel, odată ce cei în cauză și-au îndeplinit obligația de a cerceta natura solului asupra căruia va urma să fie realizată construcția, iar în urma acestui demers aceștia au descoperit o serie de riscuri ale solului, ce impun anumite operațiuni tehnice speciale în vederea adaptării construcției la condițiile impuse de natura solului, principala obligație ce se naște în privința antreprenorului sau a arhitectului este aceea de a-l informa pe client în legătură cu aceste riscuri și cu măsurile ce trebuie luate și respectate pentru ca lucrarea ce va fi edificată să poate fi în acord cu natura solului⁷. Dacă antreprenorul sau arhitectul și-au respectat această obligație de informare cu privire la normele, cerințele în legătură cu structura construcției și cu calitatea și cantitatea materialelor necesare pentru aceasta, iar clientul, în ciuda acestor informații și atenționări, din rațiuni financiare (economisirea de bani în detrimentul calității), de pildă, acceptă posibilitatea survenirii riscurilor prezentate de antreprenor sau de către arhitect și dispune continuarea lucrărilor cu nerespectarea indicațiilor tehnice prezentate, atunci, în caz de concretizare a vreunei pagube, ca urmare directă a acestor riscuri, antreprenorul sau arhitectul va fi exonerat de răspundere⁸.

În același sens, al considerării acceptării riscurilor de către client, ca fiind o cauză exoneratoare de răspundere pentru antreprenor sau pentru client, s-a pronunțat și jurisprudența franceză.

Astfel, într-o speță⁹ în această materie, instanța de judecată a decis că arhitectul este exonerat de răspundere pentru prejudiciile ce au apărut în legătură cu structura lucrării deoarece clientul, informat fiind de către antreprenor în legătură cu faptul că pentru construirea garajului acesta are nevoie de

⁴ Trib. Suprem, s. civ., dec. nr. 374/1974, în *Culegere de decizii*, 1974, p. 81.

⁵ F. Millet, *L'acceptation des risques rehabilitee? Une application aux responsabilites du fait d'autrui*, în *Recueil Dalloz*, 2005, p. 2830; Ph. Malinvaud, B. Boubli, *Faute de maître de l'ouvrage et acceptation delibere des risques*, în *Revue de droit immobilier*, 1995, p. 331; J.-P. Karila, *Le risque tenant a la nature du sol*, în *Revue de droit immobilier*, 1997, p. 548; Ph. Malinvaud, *La faute du maître de l'ouvrage, qui dissimule la composition d'un remblai qu'il a réalisé, justifie une exonération partielle de la responsabilité des constructeurs*, în *Revue de droit immobilier*, 2001, p. 85. P. Jourdain, *L'acceptation des risques n'écarte plus la responsabilité du gardien d'une chose*, în *Revue trimestrielle de droit civil*, 2011, p. 137; P. Jourdain, *Les vicissitudes de l'acceptation des risques dans ses effets sur l'application des articles 1384, alinéa 1er, et 1385*, în *Revue trimestrielle de droit civil*, 1999, p. 633; D. Tomasin, *L'acceptation délibérée des risques par le maître de l'ouvrage est une cause d'exonération*, în *Revue de droit immobilier*, 2001, p. 390.

⁶ J.-P. Karila, *Le risque tenant a la nature du sol...*, p. 548; Cass. 3e Civ., 11 octombrie 2000, în *Revue de droit immobilier*, 2001 p. 85.

⁷ Ph. Malinvaud, B. Boubli, *Faute de maître de l'ouvrage...*, p. 332.

⁸ *Ibidem*.

⁹ Cass. 3e civ., 26 octombrie 1976 – citată în J.-P. Karila, *Le risque tenant a la nature du sol...*, p. 548.

realizarea în prealabil a unei fundații reclamate de condițiile solului, a decis, din motive financiare, realizarea garajului fără fundație.

În același sens, într-un alt caz¹⁰, se admite exonerarea de răspundere a antreprenorului datorită faptului că beneficiarul a acceptat în mod deliberat existența unui risc al solului¹¹ în ceea ce privește terenul vecin, care s-ar putea surpa datorită realizării construcției. Astfel, deși informat în legătură cu prezența acestui risc și după ce inițial un alt antreprenor a refuzat executarea lucrării pentru acest motiv, beneficiarul, asumându-și riscurile, a decis demararea construcției, demers ce a determinat producerea riscului și cauzarea unui prejudiciu proprietății vecine. În continuare, instanța apreciază că obligat la răspundere și la repararea prejudiciului va fi beneficiarul, antreprenorul fiind exonerat de răspundere prin asumarea riscurilor de către client.

În final, rămânând în același registru, într-o altă speță¹², Curtea Lyon, la 27 ianuarie 1993, a condamnat în parte arhitectul la achitarea unei indemnizații clientului pentru inundarea unui subsol dat în folosință cu destinația de garaj. Instanța a hotărât în acest sens deoarece a considerat că arhitectul nu a manifestat rezerve sau chiar proteste în legătură cu înălțimea prea mică a structurii celui de-al doilea subsol al imobilului. Mai departe, această soluție a fost casată în baza art. 1792 Cod civil francez, Curtea motivând că, în cazul în care clientul, în mod deliberat, după ce a fost informat și atenționat de către antreprenor într-un mod clar și precis, a decis, în cunoștință de cauză, să limiteze oprirea apei a subsolului doi la o cotă mai mică față de cea recomandată de arhitect, și-a asumat astfel riscul inundației ce poate interveni la acel nivel. Astfel, acceptarea riscurilor de către client, în opinia instanței, se concretizează într-o cauză specifică de exonerare de răspundere a arhitectului¹³.

În ceea ce ne privește, ne raliem opiniei care apreciază că acceptarea deliberată a riscurilor de către client echivalează cu o cauză de exonerare de răspundere a antreprenorului sau a arhitectului, pentru motivele ce succed:

Pentru început, răspunderea antreprenorului pentru viciile construcției este reglementată în mod expres de legea specială pentru calitatea în construcții, Legea nr. 10/1995¹⁴ și este completată de dispozițiile Codului civil în ceea ce privește răspunderea pentru viciile/riscurile solului, deoarece legea specială nu conține o dispoziție specială în acest sens. În continuare, din lecturarea acestor dispoziții legale și a celorlalte în această materie, observăm că nu există nici o prevedere legală expresă care să interzică posibilitatea părților de a insera în convenție clauze derogatorii de la aceste dispoziții. În această situație, potrivit principiului „dacă legea nu interzice înseamnă că permite” și având în vedere prevederile art. 1270 alin 1 Cod civil¹⁵

¹⁰ Civ. 3^e, 19 ianuarie 1994, în *Revue de droit immobilier*, 1994, p. 253..

¹¹ În același sens, Cass. 3^e civ., 25 ianuarie 1995, *Bull. Civ. III*, nr. 28; Cass. 3^e civ., 21 ianuarie 1997, *Gan c/SCI Les residences de Lorment*, dec. nr 118, *Bull. Civ. III*, nr. 32; Cass. 3^e civ., 26 aprilie 1978, *Gaz. Pal.*, 1978 II; Cass. 3^e civ., 14 martie 1979, *Gaz. Pal.*, 1979 II (proprietarul refuză, în ciuda recomandării antreprenorului, comandarea și folosirea unui sistem de etanșeizare.); Cass. 3^e civ., 14 martie 1984, *SCI Roger Salengro c/Grimal*, obs. de Ph. Malinvaud, B. Boubli, în *Revue trimestrielle de droit civil*, 1984, p. 418; Cass. 3^e civ., 17 iulie 1973, *Bull. Civ. III*, nr. 481.

¹² Cass. 3^e civ., 27 ianuarie 1993 – citată în Ph. Malinvaud, B. Boubli, *Faute de maître...*, p. 333.

¹³ În același sens, Civ. 3^e, 1 ianuarie 1989, *Gaz. Pal.*, 1989, p. 1502, cu notă de L. Vallery – Radot; Civ. 3^e, 27 noiembrie 1990, *JCP IV*, 1991, p. 33; Civ. 3^e, 14 noiembrie 1991, în *Revue de droit immobilier*, 1992, p. 73; Civ. 3^e, 7 martie 1990, în *Revue de droit immobilier*, 1990, p. 374.

¹⁴ Publicată în M. Of., nr. 10/1995 din 24 ianuarie 1995.

¹⁵ Forța obligatorie a contractului era prevăzută în mod expres în Codul civil de la 1864 la art. 969. Potrivit acestuia, „Convențiile legal făcute au putere de lege între părțile contractante”.

(„Contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante”) coroborate cu principiul libertății contractuale, apreciem că părțile pot să stipuleze clauze contrare celor prevăzute de normele cadru. În acest sens, părțile pot să convină ca, pentru situațiile în care beneficiarul, informat în acest sens, își asumă în mod conștient riscurile determinate de natura solului, antreprenorul sau arhitectul să fie exonerat total sau parțial de răspundere.

De asemenea, dacă abordăm această problemă din perspectiva realității, a concretului, ne vom afla în situația în care antreprenorul, în demersul cercetării naturii solului în vederea realizării lucrării, descoperă o serie de riscuri pe care ulterior le expune clientului împreună cu măsurile tehnice ce trebuie urmate pentru executarea construcției. După ce antreprenorul își îndeplinește obligație de informare, beneficiarul refuză să urmeze aceste norme tehnice și cere antreprenorului să execute lucrarea fără respectarea acestora, în tot sau în parte. Antreprenorul se conformează instrucțiunilor primite din partea clientului, iar pe parcursul executării construcției sau ulterior acestui moment, riscul solului se concretizează într-un pagubă în patrimoniul clientului. Astfel, în fața unei asemenea situații, dacă nu am accepta asumarea riscurilor de către client ca fiind o cauză de exonerare de răspundere pentru antreprenor sau pentru arhitect, ar însemna că, deși beneficiarul a refuzat să urmeze sfaturile tehnice din partea specialiștilor și i-a îndrumat pe aceștia să realizeze lucrarea în condițiile lui, tot antreprenorul sau arhitectul să fie ținut răspunzător și să fie obligat la repararea prejudiciului clientului, în condițiile în care acesta din urmă și-a asumat producerea lui și chiar a determinat producerea lui prin manifestarea refuzului său în a respecta condițiile tehnice recomandate de către antreprenor sau de către arhitect. Apreciem că această modalitate de soluționare a acestei probleme este profund inechitabilă în ceea ce îl privește pe antreprenor sau pe arhitect, până la urmă, nu a făcut altceva decât să respecte dispozițiile contractuale. Ar fi absurd să i se permită beneficiarului, care prin conduita sa a determinat el însuși producerea prejudiciului, pe care și l-a și asumat, să se îndrepte împotriva antreprenorului sau a arhitectului în vederea reparării acestuia.

În legătură cu opinia literaturii de specialitate¹⁶ care apreciază că această răspundere pentru riscurile solului vizează, pe lângă protejarea unui interes particular și ocrotirea unui interes general, considerăm că această manieră de a privi lucrurile are ca scop ocrotirea intereselor terților și repararea prejudiciilor pe care aceștia le-ar putea suferi prin concretizarea riscurilor solului. Considerăm că acceptarea teoriei conform căreia asumarea deliberată a riscurilor de către beneficiar valorează cauză de exonerare de răspundere pentru antreprenor sau pentru arhitect nu nesocotește interesele terților care, în măsura în care vor suferi un prejudiciu, au la dispoziție acțiunea în răspundere civilă delictuală pentru fapta proprie îndreptată împotriva clientului.

În ceea ce privește optica jurisprudenței¹⁷ evocată anterior, în măsura în care clientul este informat despre riscurile existente și, de asemenea, despre consecințele pe care aceste riscuri le-ar putea produce, beneficiarul poate să anticipeze natura viciilor ascunse ce vor apărea ulterior și, în cunoștință de cauză, să și le asume pe acestea, degrevându-l pe antreprenor de răspunderea în ceea ce le privește.

¹⁶ Fr. Deak, *op. cit.*, p. 332.

¹⁷ Trib. Suprem, s. civ., dec. nr. 374/1974, în *Culegere de decizii*, 1974, p. 81.

Totodată, suntem de părere că acceptarea tezei conform căreia asumarea riscurilor de către beneficiar este echivalentă cu o cauză de exonerare de răspundere pentru antreprenor poate să fie acceptată și să își producă efecte dacă este îndeplinită o condiție esențială. Această condiție vizează ideea că această teorie poate să fie acceptată numai în acele cazuri în care riscurile asumate de către beneficiar la momentul concretizării acestora vor produce prejudicii patrimoniale, iar nu personale¹⁸. În acest sens, dacă, în urma concretizării riscurilor, se produc prejudicii ce afectează sănătatea și integritatea corporală a beneficiarului sau a terților, asumarea riscurilor de către beneficiar nu își produce nici un efect, antreprenorul rămânând în continuare răspunzător pentru acestea.

Din acest punct de vedere suntem de acord cu opiniile literaturii de specialitate și ale jurisprudenței, în sensul că este avută în vedere ocrotirea intereselor generale și obștești, alături de cele particulare, atâta timp cât interesul ocrotit vizează sănătatea și integritatea fizică a persoanelor, ca valori și drepturi fundamentale ale acestora.

Așadar, considerăm că, în vederea acceptării acestei teze, criteriul ce trebuie luat în considerare este natura prejudiciului suferit prin concretizarea riscurilor asumate de către beneficiar, respectiv dacă este vorba despre prejudicii patrimoniale sau despre prejudicii personale¹⁹.

Această teorie a acceptării riscurilor nu face altceva decât să stabilească un echilibru între interesele părților contractante având în vedere faptul că, odată ce antreprenorul și-a manifestat rezerve sau chiar dezacordul în legătură cu propunerile beneficiarului în ceea ce privește realizarea lucrării și l-a informat pe acesta despre riscurile pe care astfel de soluții le implică, este firesc și echitabil ca acesta să își asume consecințele alegerii făcute și să suporte riscurile implicate de aceasta²⁰.

În legătură cu teoria asumării riscurilor, Codul civil în vigoare face referire în mod expres la aceasta la art. 1355 alin. 4. Potrivit acestui text de lege, „Declarația de acceptare a riscului producerii unui prejudiciu nu constituie, prin ea însăși, renunțarea victimei la dreptul de a obține plata despăgubirilor.”

Această teorie a acceptării riscurilor este prevăzută de Codul civil în secțiunea privitoare la cauzele exoneratoare de răspundere din cadrul capitolului ce tratează răspunderea civilă, mai precis la titlul referitor la clauzele privind răspunderea.

Astfel, art. 1355 din Codul civil, privitor la clauzele de răspundere, stipulează la alin. 1 că „Nu se poate exclude sau limita, prin convenții sau acte unilaterale răspunderea pentru

¹⁸ Regăsite în limbajul juridic și sub denumirea de prejudicii extra-patrimoniale - O. Motica, *Fundamentul răspunderii civile pentru fapta minorului și a celui pus sub interdicție judecătorească*, teză de doctorat, susținută în cadrul Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept și Științe Administrative, Timișoara, 2011, p. 42.

¹⁹ G. Viney, B. Marchesinis, *La réparation de dommage corporal. Essai de comparaison des droit anglais et français*, Ed. Economica, Paris, 1985, p. 69; Gh. Vintilă, C-tin. Furtună, *Daune morale, Studiu de doctrină și jurisprudență*, Ed. All Beck, București, 2002, p. 20.

²⁰ M.-F. Delhoste, *Exonération partielle de la responsabilité du maître de l'ouvrage du fait de l'imprudence de la victime : la recherche d'un subtil équilibre*, în *AJDA*, 2007, p. 1769.

prejudiciul material cauzat altuia printr-o faptă săvârșită cu intenție sau din culpă gravă”, iar la alin. 2 că „Sunt valabile clauzele care exclud răspunderea pentru prejudiciile cauzate, printr-o simplă neglijență sau imprudență, bunurilor victimei.”

Din interpretarea acestor alineate ale textului normativ precitat, deducem că această teorie a riscurilor nu își poate produce efecte în situațiile în care prejudiciul cauzat victimei a fost rezultatul unei conduite culpabile a autorului său, respectiv a fost săvârșit cu intenție ori ca urmare a unei culpe grave, ci doar în situațiile în care acesta a fost urmarea neglijenței sau imprudenței autorului său.

De asemenea, tot din cuprinsul acestor texte de lege rezultă că această clauză exoneratoare de răspundere își va produce efecte numai în acele situații în care natura prejudiciului este una patrimonială, iar nu una personală. Astfel, alineatele citate fac vorbire despre valabilitatea clauzelelor care exclud răspunderea în legătură cu prejudiciile cauzate bunurilor victimei și continuă prin a interzice în mod expres la alin. 3 al articolului în discuție înlăturarea sau diminuarea răspunderii pentru prejudiciile cauzate integrității fizice sau psihice ori sănătății persoanei, menționând că acest lucru poate avea loc numai în condițiile legii.

Mai departe, în legătură directă cu contractul de antrepriză, apreciem că, și în acest caz, Codul civil permite în mod implicit teoria asumării riscurilor de către beneficiar ca și cauză exoneratoare de răspundere pentru antreprenor.

În acest sens, potrivit art. 1859 Codul civil, „În cazul în care beneficiarul, deși a fost înștiințat de către antreprenor ..., nu ia măsurile necesare într-un termen potrivit cu împrejurările, antreprenorul poate rezilia contractul sau poate continua executarea acestuia pe riscul beneficiarului, notificându-l în acest sens. Cu toate acestea, dacă lucrarea ar fi de natură să amenințe sănătatea sau integritatea corporală a persoanelor, antreprenorul este obligat să ceară rezilierea contractului, sub sancțiunea de a prelua riscul și de a răspunde pentru prejudiciile cauzate inclusiv terților”.

În același registru, se prezintă și conținutul art. 1879 alin. 4 Cod civil. Conform acestei norme legale, antreprenorul poate fi exonerat de răspundere dacă dovedește că viciile lucrării „rezultă din deciziile impuse de beneficiar în alegerea solului sau a materialelor ori în alegerea subantreprenorilor, a experților sau a metodelor de construire”, cu condiția păstrării și aplicării dispozițiilor precedentului articol citat.

Din aceste prevederi legale speciale referitoare la contractul de antrepriză și din cele generale în legătură cu răspunderea civilă apreciem că rezultă în mod evident posibilitatea admiterii teoriei în discuție în cazul în care prejudiciile create prin producerea riscurilor sunt de natură patrimonială, iar cauzarea acestora nu a fost urmarea intenției sau culpei grave a autorului său²¹. Afirmăm acest lucru, deoarece, în ipoteza ce face obiectul discuției noastre, antreprenorul își îndeplinește în mod conform obligațiile de informare și de consiliere a beneficiarului, înștiințându-l pe acesta despre consecințele pe care propunerile lui în legătură cu realizarea lucrării le pot avea și, mai mult, antreprenorul își manifestă dezacordul în ceea ce privește aplicarea acestora așa încât, în aceste condiții, antreprenorul, în caz de realizare a prejudiciului, nu îi poate fi imputată nici

²¹ În acest sens se prezintă și opinia literaturii de specialitate care, în legătură cu clauzele de nonrăspundere, apreciază că acestea sunt valabile în situațiile în care prejudiciul este urmarea neglijenței sau a imprudenței, iar nu a intenției sau a culpei grave. – M. Mioco, *La securite de la personne physique et la responsabilite contractuelle*, teză de doctorat, Ed. Maurice Lavigne, Paris, 1938, p. 43.

intenție și nici culpă gravă în realizarea prejudiciului, acesta urmărind la nici un moment producerea pagubei. Mai mult, beneficiarul, informat fiind despre consecințele pe care aplicarea propunerilor lui le-ar putea produce, insistând în realizarea acestora, este cel care se face vinovat în mod direct de producerea oricărui prejudiciu ca urmare a efectuării lucrărilor în maniera dorită și impusă de el.

Totuși, și în aceste condiții, așa cum am menționat anterior, această teorie nu poate fi acceptată în situația în care s-ar face vorbire despre prejudicii personale ce afectează sănătatea și integritatea fizică a persoanelor. Într-o asemenea situație, în care beneficiarul ignoră recomandările antreprenorului și solicită continuarea lucrărilor pe riscul său, legiuitorul prevede că antreprenorul este obligat să procedeze la rezilierea contractului, iar, în caz contrar, de producere a prejudiciilor, riscul suportării acestora va fi al său.

Totodată, din dispozițiile Codului civil deducem și faptul că, pentru cazul în care se admite teoria asumării riscurilor, pentru ca aceasta să fie eficientă este necesar, pe de o parte, ca antreprenorul să îl notifice pe beneficiar în legătură cu faptul că cel dintâi l-a informat în legătură cu existența riscurilor și cu consecințele pe care concretizarea acestora le-ar putea produce, iar pe de altă parte, beneficiarul să fi acceptat aceste riscuri, asumându-și în consecință și răspunderea pentru situația materializării acestora și a intervenirii de prejudicii în patrimoniul său ori chiar în cel al terților.

De asemenea, având în vedere că în Codul civil la art. 1355 alin. 4 se stipulează că declarația de acceptare a riscului producerii unui prejudiciu nu constituie, prin ea însăși, renunțarea victimei la dreptul de a obține plata despăgubirilor, este necesar, pentru ca antreprenorul să fie degrevat de răspundere în cazul producerii prejudiciului, ca părțile contractante să convină asupra unei clauze de înlăturare a răspunderii pentru aceste situații așa încât această teorie a asumării riscului să poată să își producă efectele de exonerare de răspundere a antreprenorului, iar beneficiarul, în condițiile în care a ignorat indicațiile și informațiile oferite de antreprenor și care, până la urmă, prin conduita sa a determinat producerea prejudiciului, să nu mai poată fi îndreptățit la pretinderea de daune-interese din partea antreprenorului în situațiile în care prejudiciul se produce.

Pentru aceste rațiuni, suntem de părere că acceptarea acestei teorii prezintă un caracter echitabil raportat la părțile contractante și nu lezează nici interesele acestora, nici pe cele ale terților, în măsura în care facem vorbire despre prejudicii de natură patrimonială, iar nu de natură personală.